

Warszawa, 18 marca 2016 r.

Komunikat FOR: Wielka Brytania – odpowiedzi na często zadawane pytania

Ilu Polaków mieszka w Wielkiej Brytanii?

Liczbę Polaków w Wielkiej Brytanii ONZ szacuje na 703 tys. w 2015 roku, a Uniwersytet Oksfordzki na 755 tys. 2014 (zarówno wg liczby osób urodzonych w Polsce, jak i posiadających polskie obywatelstwo).

Rienzo, C., Vargas-Silva, C. (2015), Briefing. Migrants in the UK: An Overview, The Migration Observatory, University of Oxford

United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2015)

Dlaczego tak wielu Polaków wyjechało do Wielkiej Brytanii?

Głównym powodem migracji z Polski do Wielkiej Brytanii jest dobrze funkcjonujący brytyjski rynek pracy i wyższe dochody. Bazując na oszacowaniach pracy Sprenger (2013) można obliczyć, że w ostatniej dekadzie różnice w poziomie dochodu były odpowiedzialne za 70% migracji z Polski do Wielkiej Brytanii. W przypadku krajów o podobnym dochodzie na osobę wpływ na decyzję o migracji ma również wiele czynników pozaekonomicznych, takich jak bliskość kulturowa, klimat, bariery językowe, prawne czy łatwość znalezienia pracy w kraju goszczącym. Jednak różnice w poziomie życia mają fundamentalne znaczenie dla osób emigrujących z Polski. Dlatego jeśli chcemy zniechęcić Polaków do wyjazdów oraz zachęcić część emigrantów do powrotów, najważniejsze jest szybsze tempo wzrostu gospodarczego i doganianie poziomu życia krajów bogatszych od nas.

Sprenger, E. (2013), The Determinants of International Migration in the European Union: An Empirical Analysis, Working Papers 325, Institut für Ost- und Südosteuropaforschung (Institute for East and South-East European Studies)

Dlaczego Polak w Wielkiej Brytanii może zarobić trzykrotnie tyle co w Polsce?

Zarobki odpowiadają produktywności pracy, czyli temu ile każdy pracownik jest w stanie wytworzyć. Ta z kolei zależy nie tylko od kapitału ludzkiego pracownika, ale i w dużej części od maszyn, oprogramowania i innego kapitału jaki ma do dyspozycji w pracy. W 2015 roku zasób tego kapitału na pracującego w Polsce wynosił 130 tys. zł wobec 475 tys. zł w Wielkiej Brytanii (2,5 razy więcej). Kolejną kwestią jest lepsza organizacja pracy – kraje bardziej rozwinięte charakteryzują się wyższą łączną produktywnością (TFP), co oznacza, że firmy tam funkcjonujące są lepiej zorganizowane i wydajniej łączą pracę ludzi i maszyn. Pamiętajmy też, że

Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju – FOR

ul. Ignacego Krasickiego 9A • 02-628 Warszawa • tel. +48 22 628 85 11, +48 726 621 240

e-mail: info@for.org.pl • www.for.org.pl

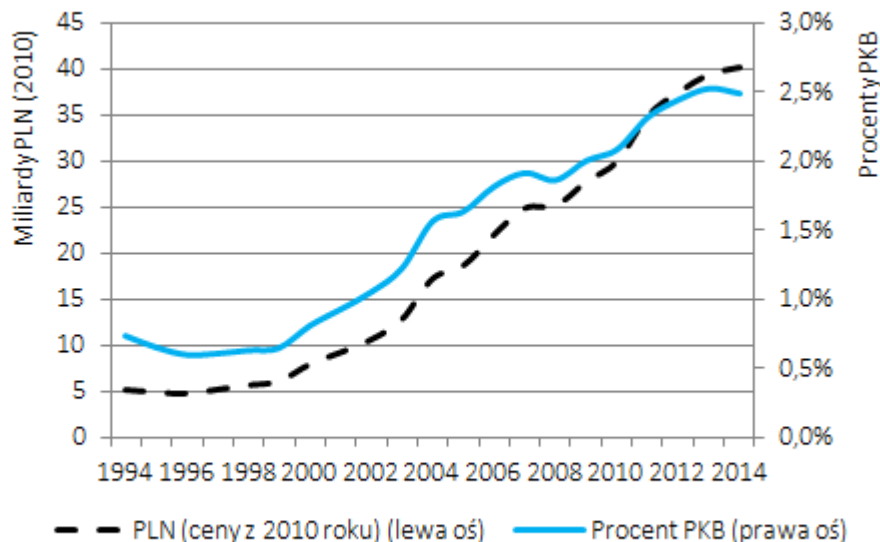
 /FundacjaFOR • @FundacjaFOR

NIP: 521-34-49-293 • REGON: 140924840 • KRS: 0000277658

kluczowy jest poziom produktywności w całej gospodarce – można znaleźć poszczególne firmy działające w Polsce, które są wydajniejsze od swoich brytyjskich odpowiedników. To jednak są wyjątki, bo w skali całej gospodarki, zdecydowana większość brytyjskich firm przebija wydajnością pracy polskie firmy.

Jak ważnym partnerem handlowym jest Wielka Brytania dla Polski?

Wykres 1. Eksport z Polski do Wielkiej Brytanii 1994-2014

Źródło: Opracowanie własne FOR na podstawie danych UN Comtrade

Wartość eksportu z Polski do Wielkiej Brytanii sukcesywnie rosta w ostatnich dwóch dekadach, zarówno w wartościach bezwzględnych, jak i udziale w polskim PKB (Wykres 1). Jeszcze w 2007 roku, Wielka Brytania była 4. partnerem handlowym Polski, obecnie jest 2. jako odbiorca 6,7% polskiego eksportu (Tabela 1). Kontakty handlowe są ułatwiane przez dużą liczbę Polaków mieszkających w UK.

Tabela 1. Kraje wg udziału eksportu Polski

2005		2007		2011		2015*	
Niemcy	28,2%	Niemcy	25,9%	Niemcy	26,1%	Niemcy	27,2%
Francja	6,2%	Włochy	6,6%	W. Brytania	6,4%	W. Brytania	6,7%
Włochy	6,1%	Francja	6,1%	Czechy	6,2%	Czechy	6,6%
W. Brytania	5,6%	W. Brytania	5,9%	Francja	6,1%	Francja	5,6%
Czechy	4,6%	Czechy	5,5%	Włochy	5,3%	Włochy	4,8%
Rosja	4,4%	Rosja	4,6%	Rosja	4,5%	Holandia	4,4%
Holandia	4,2%	Ukraina	4,0%	Holandia	4,4%	Rosja	2,9%
Szwecja	3,1%	Holandia	3,8%	Szwecja	2,9%	Szwecja	2,7%
Belgia	3,0%	Szwecja	3,2%	Węgry	2,6%	Węgry	2,7%
Ukraina	2,9%	Węgry	2,9%	Ukraina	2,5%	Hiszpania	2,6%

*dane za I-XI 2015

Źródło: Opracowanie własne FOR na podstawie danych GUS

Jak duże transfery pieniężne do Polski przekazują Polacy mieszkający w Wielkiej Brytanii?

Polacy mieszkający w Wielkiej Brytanii przekazują również znaczące transfery pieniężne do Polski, w 2013 roku wg danych NBP było to 3,7 mld zł.

Chmielewska, I. (2015), Transfery z tytułu pracy Polaków za granicą w świetle badań Narodowego Banku Polskiego, Materiały i Studia nr 314, Warszawa

Narodowy Bank Polski (2015), Bilans Płatniczy Rzeczypospolitej Polskiej za II kwartał 2015 r., Warszawa

Dlaczego Wielka Brytania jest odbiorcą aż 10% bezpośrednich inwestycji zagranicznych z Polski?

W 2012 roku zasób bezpośrednich inwestycji zagranicznych z Wielkiej Brytanii w Polsce wynosił 32,4 mld zł (4,2% wszystkich BIZ w Polsce), wobec 18,9 mld zł BIZ Polski w Wielkiej Brytanii, co stanowiło aż 10,1% wszystkich polskich BIZ. Za tymi inwestycjami stoją różne motywy. Część firm inwestuje by wejść na rynek brytyjski albo obsługiwać Polonię na wyspach. To co jest bardziej specyficzne dla Wielkiej Brytanii, to polskie firmy, które przenoszą się tam by korzystać z bardziej efektywnego sądownictwa brytyjskiego oraz osoby prywatne, które zakładają na wyspach działalność gospodarczą by wykorzystać duże różnice w kwocie wolnej od podatku i sposobie działania ubezpieczeń społecznych.

UNCTAD FDI/TNC database, które bazuje na danych NBP

Jakie znaczenie polityczne miałyby wyjście Wielkiej Brytanii z UE?

Bez Wielkiej Brytanii rośnie znaczenie W UE państw członkowskich o tendencjach etatystycznych, które zamiast wolności gospodarczej preferują więcej regulacji i interwencji państwa w gospodarce. Choć stanowiska poszczególnych państw w różnych kwestiach często się różnią, jako przykłady państw najczęściej popierających politykę gospodarczą sprzyjającą wzrostowi gospodarczemu można podać właśnie Wielką Brytanię czy Niemcy. Na drugim biegunie z kolei można umieścić Francję, Włochy czy Grecję. Obecnie Niemcy i Wielka Brytania są w stanie przegłosować Francję, Włochy i Grecję. Bez Wielkiej Brytanii te państwa będą mogły przegłosować Niemcy. Podobnie do proporcji głosów zmieni się relatywna waga jeżeli chodzi o udział w PKB i populacji UE (Tabela 2).

Tabela 2. Rozkład znaczenia wybranych krajów w UE obecnie i bez Wielkiej Brytanii

	Populacja*		PKB**		Głosy w PE***	
	obecnie	bez W. Brytanii	obecnie	bez W. Brytanii	obecnie	bez W. Brytanii
Francja, Włochy i Grecja	27%	31%	28%	34%	22%	25%
Niemcy	16%	18%	21%	25%	13%	14%
Wielka Brytania	13%	-	16%	-	10%	-

* dane na 1 stycznia 2014; * dane za rok 2014; *** uproszczony szacunek

Źródło: Opracowanie własne FOR na podstawie danych Eurostatu

Jakie znaczenie miałyby Brexit dla gospodarki brytyjskiej?

Negatywne konsekwencje Brexitu dla Wielkiej Brytanii są niedoceniane. Campos i Coricelli z Centre for Economic Policy Research uważają, że koncentracja w debacie o Brexit na wielkości eksportu i importu, znacząco niedoszacowuje znaczenie gospodarcze UE dla Wielkiej Brytanii. (1) Handel WB z UE odbywa się głównie wewnątrz sektorów gospodarki, przez co jego zmniejszenie miałyby ponadproporcjonalne konsekwencje dla wzrostu produktywności. (2) WB jest jednym z głównych odbiorców BIZ w UE, a wspólny rynek może być ważnym czynnikiem je mobilizującym "do" oraz "z" WB (nawet podwojenie BIZ pomiędzy utworzeniem strefy euro i kryzysem finansowym, ale brak efektu po 2009 roku). (3) Specjalizacja WB w usługach finansowych może w dużej mierze zależeć od efektów członkostwa w UE na handel i BIZ. (4) Interakcje pomiędzy handlem, BIZ i usługami finansowymi mogą wzmocnić efekt dla gospodarki brytyjskiej.

VoxEU, Some unpleasant Brexit econometrics, Campos, N.F., Coricelli, F., 11.12.2015, <http://www.voxeu.org/article/some-unpleasant-brexit-econometrics>

Forum Obywatelskiego Rozwoju

FOR zostało założone w 2007 roku przez prof. Leszka Balcerowicza, aby skutecznie chronić wolność oraz promować prawdę i zdrowy rozsądek w dyskursie publicznym. Naszym celem jest zmiana świadomości Polaków oraz obowiązującego i planowanego prawa w kierunku wolnościowym.

FOR realizuje swoje cele poprzez organizację debat oraz publikację raportów i analiz podejmujących ważne tematy społeczno-gospodarcze, a w szczególności: stan finansów publicznych, sytuację na rynku pracy, wolność gospodarczą, wymiar sprawiedliwości i tworzenie prawa.

Z inicjatywy FOR w centrum Warszawy i w Internecie został uruchomiony licznik długu publicznego, który zwraca uwagę na problem rosnącego zadłużenia państwa. Działania FOR to także projekty z zakresu edukacji ekonomicznej oraz udział w kampaniach na rzecz zwiększania frekwencji wyborczej.

Wspieraj nas!

Pomóż nam chronić wolność oraz promować prawdę i zdrowy rozsądek w dyskursie publicznym.

Zdrowy rozsądek oraz wolnościowy punkt widzenia nie obronią się same. Potrzebują zaplanowanego, wyężonego i skutecznego wysiłku oraz Twojego wsparcia.

Jeśli jest Ci bliski porządek społeczny szanujący wolność i obawiasz się nierozsądnych decyzji polityków udających na Twój koszt Świętych Mikołajów, poprzyj nasze działania swoim darem pieniężnym. Twój dar umożliwia nam działalność oraz potwierdza słuszność i skuteczność naszego wysiłku. Każda darowizna jest dla nas ważna. Potrzebujemy zwłaszcza regularnego wsparcia. Zachęcamy do dokonywania nawet niewielkich, lecz regularnych wpłat.

Już dziś pomóż nam chronić wolność - obdarz nas swoim wsparciem i zaufaniem.

Wyślij przelew na konto FOR (w PLN): 68 1090 1883 0000 0001 0689 0629

KONTAKT DO AUTORA

Rafał Trzeciakowski

Ekonomista

e-mail: rafal.trzeciakowski@for.org.pl

Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju – FOR

ul. Ignacego Krasickiego 9A · 02-628 Warszawa · tel. +48 22 628 85 11

e-mail: info@for.org.pl · www.for.org.pl

[f/FundacjaFOR](https://www.facebook.com/FundacjaFOR) · [t@FundacjaFOR](https://twitter.com/FundacjaFOR)